

EU:s klimatpolitiska påverkan

Peak Innovation Science Park
2024

Innehåll:

Sid 3 **Sammanfattning**

Sid 5 **Inledning**

Sid 6 **Strategisk agenda**

Sid 6 **Klimatlag**

Sid 7 **Paket och planer**

4.1 EU:s Gröna given

4.2 Fit for 55

4.3 Green Deal Industrial Plan

4.4 NZIA – Net Zero Industry Act

4.5 CRMA – The Critical Raw Material Act

4.6 CEAP - Circular economy action plan

4.7 REPowerEU plan

Sid 10 **Förordningar och direktiv**

Klimatmål och definitioner

5.1 ETS (ETS1) - Emission Trading System

5.2 ESR - Effort Sharing Regulation (ETS2)

5.3 LULUCF - Land Use, Land-Use Change and Forestry

5.4 CEU Taxonomi - Hållbara investeringar

5.5 CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive

5.7 CSDDD - (CS3D)

5.8 SFDR - Sustainable Finance Disclosure Regulation

5.9 EUGB - EU Green Bonds

5.10 CBAM - Carbon Border Adjustment Mechanism

Social hållbarhet

5.11 FLR - Forced Labour Regulation

Produktutveckling

5.12 ESPR - Ecodesign for Sustainable Products Regulation

Utsläpp, energi och effektivisering

5.13 IED - Industrial Emissions Directive

5.14 EU-förordning gällande förnybar energi

5.15 EPBD - Energy Performance of Buildings Directive

5.16 EED - Energy Efficiency Directive

5.17 RED - Renewable Energy Directive - Förnybartdirektivet

5.18 ETD - Energy Taxation Directive - Energiskattedirektivet

Natur

5.19 EUDR - Deforestation Regulation - Avskogningsförordningen

5.20 NRL - Nature restoration law - Naturrestaureringslagen

5.21 AFIR - Alternative Fuels Infrastructure Regulation

5.22 ReFuel EU Aviation

Avfall

5.23 Avfallslagstiftning (avfallspaketet)

5.24 EngångsPlastDirektivet

Sid 20 **Standarder**

EU:s klimatmål och Jämtlands småföretag – vad är viktigt att veta?

I korthet

1. Håll dig uppdaterad: EU:s klimatpolitik utvecklas snabbt. Följ regelbundet med i nya beslut och regler som kan påverka din verksamhet eller ditt liv.
2. Förbered dig för omställningen: Oavsett om du är företagare eller privatperson, tänk igenom hur du kan anpassa dig till en mer hållbar livsstil eller affärsmodell.
3. Utnyttja möjligheterna: EU:s gröna omställning skapar också nya affärsmöjligheter och jobb. Var uppmärksam på dessa och positionera dig för att dra nytta av dem.

När måste företag börja rapportera i enlighet med ESRS?

CSRD har trätt i kraft och just nu arbetar medlemsländerna med att införliva CSRD i respektive lands lagstiftning. Även om flera av de företag som berörs av CSRD redan idag hållbarhetsrapporterar enligt årsredovisningslagen ökar kraven på dess omfattning betydligt med CSRD och de detaljerade upplysningskraven i ESRS.

CSRD planeras att fasas in utifrån företagsstorlek från räkenskapsåret FY 2024. I Sverige omfattas företag med räkenskapsår som startar först 1 juli 2024 eller senare. Det är därför viktigt att redan nu börja förbereda och utbilda organisationen i vad det nya direktivet kommer att innebära.

- 2025 ska EU PIE med fler än 500 anställda (företag som omfattas av NFRD idag), rapportera för räkenskapsåret 2024 (i Sverige gäller det räkenskapsår som börjar från 1 juli 2024).
- 2026 ska stora företag som uppfyller två av tre krav: mer än 250 anställda, 40 MEUR i omsättning, 20 MEUR i tillgångar, rapportera för räkenskapsåret 2025 (i Sverige är kraven följande: mer än 250 anställda, 550 MSEK i omsättning, 280 MSEK i tillgångar).
- 2027 ska noterade små och medelstora företag (ej mikroföretag), små och icke-komplexa kreditinstitut och captivebolag för försäkring, rapportera för räkenskapsåret 2026 (undantag till 2028 möjligt).
- 2029 ska icke-europeiska företag med en nettoomsättning på mer än 150 miljoner euro i EU och med minst ett dotterbolag eller en filial i EU som överskrider vissa tröskelvärden, rapportera för räkenskapsåret 2028. (KPMG, <https://kpmg.com/se/sv/home/tjanster/hallbart-foretagande/rapportera/esrs.html>)

EU har satt upp ambitiösa klimatmål och implementerar en rad åtgärder för att nå dessa. Huvudmålet är att bli klimatneutrala till 2050. För att uppnå detta har EU lanserat flera initiativ:

- Den gröna given - en övergripande plan för grön omställning, läs mer hos RISE: <https://www.ri.se/sv/berattelser/grona-krav-fran-eu-det-har-beho-ver-du-veta>
- Fit for 55-paketet - konkreta åtgärder för att minska utsläppen med 55% till 2030, läs mer hos PwC <https://www.pwc.se/fit-for-55>
- Industriplanen för den gröna given - för att stärka EU:s konkurrenskraft inom grön teknik, läs mer hos EU-kommissionen https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan_sv
- Handlingsplan för cirkulär ekonomi - för att minska resursanvändningen
- REPowerEU - plan för att minska beroendet av rysk energi

EU inför också nya lagar och regler som påverkar både länder, företag och medborgare. Några viktiga exempel är:

- Utsläppshandelssystemet (ETS) - för att minska utsläpp från industrin
- Ansvarsfördelningsförordningen - för att minska utsläpp från andra sektorer
- LULUCF - regler för markanvändning och skogsbruk
- EU-taxonomin - för att klassificera hållbara investeringar

För den ambitiöse:

<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/navigating-the-circular-economy-reporting-landscape>

1.0 Inledning

Denna rapport tar upp delar av EU:s hållbarhetsarbete som kommer att påverka Sverige som nation, företagen och civilsamhället. Många påverkas direkt av lagar och regelverk som härstammar från EU:s klimatlag, medan andra påverkas indirekt. Baserat på Parisavtalet och de globala hållbarhetsmålen samt ett par andra globala avtal har EU satt en strategisk agenda för sitt kommande arbete som sedan mynnat ut i både färdplaner och uppdaterade lagar och förordningar.

Rapporten är en översikt och ingen fullskalig kartläggning av nya lagar och regler baserat på förändringar kopplat till EU:s gröna giv. Då de nya förordningarna och direktiven innehåller många övergångsbestämmelser samt slår både horisontellt och sektorsvis, är det komplext att sätta sig in i alla uppdateringar. För djupare insikt, förståelse och uppdaterad information hänvisas till EU:s egna sidor samt nationella sammanställningar och lagar.

Rapporten är sammanställd av Ptino AB, Simon Oest i samarbete med Peak Innovation Science Park och initiativet TwinPeak.

2. Strategisk agenda

EU:s strategiska agenda 2019-24 är en vägledning för hur EU ska arbeta de kommande 5 åren. Den innehåller ett antal prioriterade områden och ett antal politiska prioriteringar där EU:s gröna giv var en av dessa prioriteringar. En ny agenda för perioden 2024-2029 antogs i juni 2024.

[Strategisk agenda 2019](https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/eu-priorities/european-union-priorities-2024-2029/european-union-priorities-2019-2024_sv) https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/eu-priorities/european-union-priorities-2024-2029/european-union-priorities-2019-2024_sv

[Strategisk agenda 2024](https://www.consilium.europa.eu/sv/european-council/strategic-agenda-2024-2029/) <https://www.consilium.europa.eu/sv/european-council/strategic-agenda-2024-2029/>

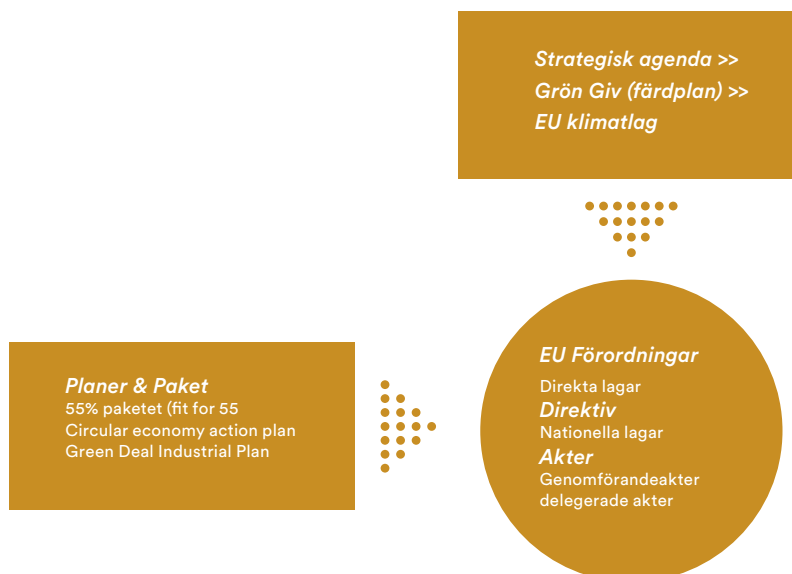
3. Klimatlag

EU:s klimatlag från juni 2021 syftar till att fastställa ett bindande klimatneutralitetsmål till 2050 för att uppnå Parisavtalet.

Genom den europeiska klimatlagen, som är ett av inslagen i den europeiska gröna given, blir målet ett klimatneutralt EU.

[EU Klimatlag](https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2021/06/28/council-adopts-european-climate-law/) <https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2021/06/28/council-adopts-european-climate-law/>

Övergripande bild för hur EU:s klimatarbete påverkar oss i Sverige.

4. Paket och planer

4.1 EU:s Gröna given – Färdplan (2019)

Den europeiska gröna given är ett paket med politiska initiativ som ska bana väg för en grön omställning i EU och vars slutmål är klimatneutralitet senast 2050.

[EU:s Gröna giv https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/green-deal/](https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/green-deal/)

4.2 Fit for 55, 55%-paketet (2021)

Paketet är en uppsättning förslag till översyn av klimat-, energi- och transportrelaterad lagstiftning och till nya lagstiftningsinitiativ för anpassning till EU:s klimatmål.

Det övergripande målet är att vara klimatneutrala till 2050. Detta paket tar sikte på 2030 och att EU som helhet ska ha reducerat utsläppen av växthusgaser med 55% jämfört med referensnivån från 1990.

[Fit for 55, 55%-paketet https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/green-deal/fit-for-55/](https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/green-deal/fit-for-55/)

4.3 Green Deal Industrial Plan - Industriplanen för den gröna given

Industriplanen för den gröna given främjar konkurrenskraften i nettonollindustrin i EU och snabbar på omställningen till klimatneutralitet. Planen skapar bättre förutsättningar för att bygga upp kapaciteten i EU att tillverka den nettonollteknik och de nettonollprodukter som behövs för att nå vårt ambitiösa klimatmål.

Planen bygger på nedan fyra pelare

- Ett förutsägbart och förenklat regelverk
- Snabbare tillgång till finansiering
- Ökad kompetens (kompetensutveckling)
- Öppen handel för resilianta leveranskedjor (Öppen och rättvis handel)

[Industriplanen för den gröna given https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan_sv](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan_sv)

Som en del av industriplanen för den gröna given har även NZIC (NettonollIndustri) och CRMA (Förordningen om kritiska råvaror) presenterats .

4.4 NZIA – Net Zero Industry Act – NettonollIndustri

När: 2024

NZIA syftar till att öka den europeiska tillverkningskapaciteten för nettonollteknik och dess nyckelkomponenter och ta itu med hinder för att öka produktionen i Europa. Förordningen kommer att öka konkurrenskraften inom sektorn för nettonollteknik, locka till sig investeringar och förbättra marknadstillträdet för ren teknik i EU.

[Nettonollindustri https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/net-zero-industry-act/](https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/net-zero-industry-act/)

4.5 CRMA – The Critical Raw Material Act – Förordningen om kritiska råvaror

När: Beslutades 2023, gäller 2024.

Förordningen kommer att stärka alla led i den europeiska värdekedjan för kritiska råvaror, diversifiera EU:s import för att minska strategiska beroenden, förbättra EU:s kapacitet att övervaka och minska riskerna för avbrott i försörjningen av kritiska råvaror och förbättra cirkulariteten och hållbarheten.

De åtgärder som kommer att införas inom ramen för handlingsplanen syftar till att

- öka och diversifiera tillgången på kritiska råvaror i EU
- stärka cirkulariteten, inbegripet återvinning
- stödja forskning och innovation om resurseffektivitet och
- utveckling av ersättningsprodukter

[Förordningen om kritiska råvaror https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan/european-critical-raw-materials-act_sv](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/green-deal-industrial-plan/european-critical-raw-materials-act_sv)

4.6 CEAP - Circular economy action plan

När: ursprungligen 2015 uppdaterad 2020

EU:s övergång till en cirkulär ekonomi kommer att minska trycket på naturresurserna och skapa hållbar tillväxt och sysselsättning.

I den nya handlingsplanen tillkännagavs initiativ under produkternas hela livscykel. Det är inriktat på hur produkter utformas, främjar processer för cirkulär ekonomi, uppmuntrar till hållbar konsumtion och syftar till att säkerställa att avfall förebyggs och att de resurser som används bevaras i EU:s ekonomi så länge som möjligt.

De åtgärder som kommer att införas inom ramen för handlingsplanen syftar till att

- göra hållbara produkter till norm i EU
- stärka konsumenter och offentliga upphandlare
- fokusera på de sektorer som använder mest resurser och där potentialen för cirkularitet är stor, t.ex. elektronik och ICT, batterier och fordon, förpackningar, plast, textilier, konstruktion och byggnader, livsmedel, vatten och näringsämnen
- garantera mindre avfall
- få cirkularitet att fungera för människor, regioner och städer
- leda de globala insatserna för cirkulär ekonomi

[Plan för cirkulär ekonomi <https://www.europarl.europa.eu/topics/sv/article/20210128STO96607/hur-vill-eu-uppna-en-cirkular-ekonomi-senast-till-ar-2050#eus-handlingsplan-fr-den-cirkulra-ekonomi-7>](https://www.europarl.europa.eu/topics/sv/article/20210128STO96607/hur-vill-eu-uppna-en-cirkular-ekonomi-senast-till-ar-2050#eus-handlingsplan-fr-den-cirkulra-ekonomi-7)

4.7 REPowerEU plan

När: 2023

Som svar på de svårigheter och störningar på den globala energimarknaden som orsakats av Rysslands invasion av Ukraina genomför Europeiska kommissionen sin REPowerEU-plan för att fasa ut importen av ryska fossila bränslen.

Planen fokuserar på:

- spara energi
- diversifiera energiförsörjningen
- producera ren energi

Planen är nära kopplat till EU energy platform samt AggregateEU.

[REPowerEU plan <https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/repowereu/>](https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/repowereu/)

5. Förordningar och direktiv

Klimatmål och definitioner

5.1 ETS (ETS1) - Emission Trading System - Utsläppshandelsdirektivet

När: Initialt 2005, uppdaterat 2023

Vem: EU ETS omfattar företag och verksamheter inom energi (produktion av el och värme), industri och flygtrafik. Det är obligatoriskt att delta i systemet för de verksamheter som omfattas. I vissa fall är det dock bara verksamheter med en produktionskapacitet som överstiger en viss storlek som deltar. Det gäller även Norge, Island och Liechtenstein.

EU:s system för handel med utsläppsrätter, EU ETS, är ett styrmedel för att på ett kostnadseffektivt sätt minska utsläppen av växthusgaser.

[Utsläppshandelsdirektivet - ETS \(ETS1\)](#)

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en (Engelska)

<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/utslappshandel/referensbibliotek/>

5.2 ESR - Effort Sharing Regulation (ETS2) – Ansvarsfördelningsförordningen

När: 2027

Vem: Distributörer som levererar bränsle till byggnader, vägtransporter och vissa andra sektorer.

Utsläppen (exklusive LULUCF) utanför EU ETS, den så kallade icke-handlade sektorn, regleras av ansvarsfördelningsförordningen. Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen tagit fram förslag på nationell lagstiftning. Utsläppen i ETS2 ska fram till 2030 minska med 42 procent jämfört med 2005.

[Ansvarsfördelningsförordningen - ESR \(ETS2\)](#)

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/effort-sharing-member-states-emission-targets/effort-sharing-2021-2030-targets-and-flexibilities_en (Engelska)

<https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/fit-for-55-effort-sharing-regulation/>

5.3 LULUCF - Land Use, Land-Use Change and Forestry - ”Markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk”

När: 2026

Vem: Riktat sig nationellt men gäller för markägare och brukare.

Kolinlagring inom markanvändning och skogsbruk.

Sverige förväntas leverera unionens största kolsänka genom att öka kolinbindningen i skog och mark med 4 miljoner ton koldioxidekvivalenter år 2030 jämfört med en historisk referensperiod.

Naturvårdsverket har fått i uppdrag av regeringen att analysera vilka åtgärder som behövs för tillämpning och uppföljning av LULUCF-förordningen. Hjälpmiddel kan vara EUs Carbon Farming

[Markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk - LULUCF https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/fit-for-55-lulucf-land-use-land-use-change-and-forestry/](https://www.consilium.europa.eu/sv/infographics/fit-for-55-lulucf-land-use-land-use-change-and-forestry/)

5.4 CEU Taxonomi - Hållbara investeringar

När: Antogs 2020 och började gälla 2022 enligt övergångsbestämmelser

Vem: Alla företag bör kolla upp om man berörs av taxonomin då vissa delar är införlivande i ÅRL (ÅrsRedovisningsLagen). Främst är det noterade bolag samt större företag (250 anställda, omsättning över 550 miljoner SEK eller balansomslutning på 280 miljoner SEK), företagen måste helt enkelt ha koll på nya delegerade akter och övergångsbestämmelserna när det kan börja gälla företaget.

Syftet med EU:s taxonomi är att kunna identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar genom ett gemensamt klassificeringssystem för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. För att en viss ekonomisk verksamhet ska klassificeras som miljömässigt hållbar ska den bidra väsentligt till ett eller flera av sex fastställda miljömål, inte orsaka betydande skada för något av de övriga målen samt uppfylla vissa minimikrav inom hållbarhet. Arbetet pågår löpande och nya sk. delegerade akter presenteras löpande.

[EU Taxonomi - Hållbara investeringar](https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en)

https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en (Engelska)

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/finansmarknad/taxonomi-ska-gora-det-enklare-att-identifiera-och-jamfora-miljomassigt-hallbara-investeringar/>

Redovisning, ekonomi och handlingsplaner

5.5 CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive

När: Från 2024 och framåt enligt övergångsbestämmelser.

Vem: Företag i alla sektorer enligt övergångsbestämmelser. Ersätter primärt NFRD - Non Financial Reporting Directive men går längre och slår bredare.

Hållbarhetsrapportering av icke finansiell data. CSRD beskriver vad som ska rapporteras medan ESRS (European Sustainability Reporting Standards) beskriver hur det ska gå till.

ÅRL - Årsredovisningslagen säger redan att från 2021 ska större bolag hållbarhetsredovisa. Nu kommer det gälla fler och vara mer omfattande, slå mer upp- och nedströms samt vara mer standardiserat. Är även kopplat till EU taxonomi.

[CSRD https://www.far.se/kunskap/hallbarhet/forandrad-hallbarhetsrapportering-vad-hander/?srsltid=AfmBOoob4kCRn-ANHjKR9aBh7BL-2yO8-d1DAeDykcOdSTZr2W0xwli](https://www.far.se/kunskap/hallbarhet/forandrad-hallbarhetsrapportering-vad-hander/?srsltid=AfmBOoob4kCRn-ANHjKR9aBh7BL-2yO8-d1DAeDykcOdSTZr2W0xwli)

5.6 ESRS – European Sustainability Reporting Standards

När: Beslut 2023, gäller från 2024 samt övergångsbestämmelser

Vem: Alla som påverkas av CSRD.

Standard för ett gemensamt rapporteringsramverk inom hållbarhetsredovisning. Standarden innebär att betydligt mer information kopplat till miljö- och sociala frågor samt bolagsstyrning ska ingå i hållbarhetsrapporteringen. Primärt i standarden är DMA -Double Materiality Assessment - Dubbel väsentlighetsanalys, som innebär att både ekologiska/sociala och finansiella aspekter kopplat till hållbarhetsarbetet måste redovisas.

ESRS består av 12 standarder som är kopplade till varandra på olika sätt. Framöver kommer sektorspecifika standarder att komplettera nuvarande regelverk.

[ESRS <https://www.efrag.org/en/sustainability-reporting/esrs-workstreams> \(Engelska\)](https://www.efrag.org/en/sustainability-reporting/esrs-workstreams)
<https://www.faronline.se/nyheter/2024/januari/esrs-eus-nya-hallbarhetsstandarder-finns-nu-tillgangliga/>

5.7 CSDDD - (CS3D)

När: 2027-2029 enligt övergångsbestämmelser

Vem: mer än 1000 anställda och 450 million EUR i omsättning initialt och sedan ner till 250 anställda enligt övergångsbestämmelser

Krav på företag att visa tillbörlig aktsamhet inom miljö, klimat och mänskliga rättigheter.

Ansvaret omfattar såväl företagen som företagens värdekedjor och dotterbolag. Det kan handla om att förhindra barnarbete, exploatering av arbetstagare, minska föroreningar eller förlust av biologisk mångfald. Vissa större företag behöver även införa en klimathandlingsplan som visar att deras affärsstrategi är förenlig med målet att begränsa den globala uppvärmningen.

[CSDDD \(CS3D\) \[https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en\]\(https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en\) \(Engelska\)](https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en)
<https://www.foretagarna.se/driva-eg-et-foretag/hallbarhetsportalen/corporate-sustainability-due-diligence-directive-csddd-cs3d/>

5.8 SFDR - Sustainable Finance Disclosure Regulation - Förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar

När: 2021, RTS 2023

Vem: Finansmarknadsaktörer och finansiella rådgivare

Reglerar hur vissa finansiella aktörer ska informera sina investerare och kunder om hållbarhet.

Koppla till: EU Taxonomy, EU Benchmark Regulation, CSRD, MiFID II and IDD.

[SFDR https://www.fi.se/sv/hallbarhet/regler/upplysningar/](https://www.fi.se/sv/hallbarhet/regler/upplysningar/)

5.9 EUGB - EU Green Bonds - Förordning om europeiska gröna obligationer

När: 2024

Vem: Obligationsmarknaden

Syftet med förordningen är att höja transparensen på obligationsmarknaden, verka för ökad harmonisering av regler för emissioner av gröna obligationer och möjliggöra för kapitalanskaffningar till gröna projekt.

[EUGB https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/european-green-bonds/](https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/european-green-bonds/)

<https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2023/10/24/european-green-bonds-council-adopts-new-regulation-to-promote-sustainable-finance/>

5.10 CBAM - Carbon Border Adjustment Mechanism - Gränsjusteringsmekanismen

När: 2026, fram till dess ska det redovisas.

Vem: Inledningsvis ska ett antal produkter (cement, gödningsmedel, elproduktion, järn och stål samt aluminium) omfattas av tullarna men på sikt kan fler varor bli aktuella

Fram till slutet av 2025 kommer CBAM endast att tillämpas som en rapporterings-skyldighet. CBAM kommer att fasas in gradvis, parallellt med en utfasning av gratis utsläppsrätter, när mekanismen tas i bruk inom ramen för EU:s reviderade system för handel med utsläppsrätter för de berörda sektorerna.

[CBAM https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en](https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en) (Engelska)

<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/cbam/>

Social hållbarhet

5.11 FLR - Forced Labour Regulation

När: Beslutat 2024, implementerat 2027

Vem: Alla produkter

Förbjud allt arbete eller tjänst som utkrävs av någon person under hot om straff och som personen inte har erbjudit sig själv frivilligt.

FLR <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/forced-labour-products/> (Engelska)

<https://www.foretagarna.se/driva-egget-foretag/hallbarhetsportalen/regulation-on-prohibiting-products-made-with-forced-labour-on-the-union-market-forced-labour-regulation/>

Produktutveckling

5.12 ESPR - Ecodesign for Sustainable Products Regulation - EkoDesignDirektivet

När: Infördes initial 2009 men har omarbetats 2022-24, beslutad 2024, implementerat inom 18 månader och beräknas träda i kraft fullt ut under 2027. Dock med vissa inledande effekter som osålda varor kommande verksamhetsår(2025). Övergångsbestämmelser sker från tidigare ekodesignsdirektiv.

Vem: Alla som tillhandahåller produkter (få undantag) samt de som upphandlar produkter på något sätt.

Ekodesignkrav kan vara relaterade till produktens prestanda (prestandakrav) eller till information som ska följa med produkten (informationskrav). Dessa krav kan inkludera bland annat produktens hållbarhet, återanvändbarhet, uppgraderingsmöjlighet och reparation samt förekomst av farliga ämnen och ämnen som påverkar återvinningen. Specifika krav för olika produktgrupper, material etc. kommer att tas fram i fördjupade specifikationer, sk.delegerade akter.

Stort fokus på:

- DPP - Digitalt ProduktPass
- osålda varor
- grön upphandling

ESPR https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/sustainable-products/ecodesign-sustainable-products-regulation_en (Engelska)

<https://www.foretagarna.se/driva-egget-foretag/hallbarhetsportalen/forordning-om-ekodesign-for-hallbara-produkter/>

Utsläpp, energi och effektivisering

5.13 IED - Industrial Emissions Directive - Industriutsläppsförordningen.

(E-PRTR - Överföring av föroreningar) (IEPR - industriutsläppsportalsförordningen)

När: 2026 men gäller från 2024(2024-04-26), se övergångsbestämmelser.

Vem: IED-anläggningar som har tillstånd (ca 1200 i Sverige, 13 i Jämtland, ej gruvor).

IED är ett så kallat minimidirektiv. Det innebär att medlemsländerna har rätt att behålla eller införa strängare, men inte mildare, krav än de som följer av direktivet. Bla. BAT (Best Available Technique) för anläggningar inom EU.

[IED https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/industriutslapp-ied/industriutslappsdirektivet-ied/industriutslappsdirektivet-har-andrats/](https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/industriutslapp-ied/industriutslappsdirektivet-ied/industriutslappsdirektivet-har-andrats/)

5.14 EU-förordning gällande förnybar energi

När: 2022 till 2024 men nu förlängd till den 30 juni 2025

Vem: De som vill söka tillstånd för projekt inom förnybar energi, tex. nya solcellsanläggningar, gäller även befintliga anläggningar.

Främja EU:s klimatmål genom att påskynda tillståndsförfarandet för och utvecklingen av projekt för förnybar energi.

[EU-förordning gällande förnybar energi https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/paskyndad-utbyggnad-av-fornybar-energi/](https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/paskyndad-utbyggnad-av-fornybar-energi/)

5.15 EPBD - Energy Performance of Buildings Directive - Direktiv om byggnaders energiprestanda

När: Initialt 2018, uppdaterad av EU 2024 och implementerat i svensk lag senast 29 maj 2026

Vem: Fastighetsägare

Sverige har genomfört direktivet genom ändringar i lagen om energideklARATIONER för byggnader samt plan- och bygglagen. Dessa ändringar trädde i kraft den 15 maj 2020. Kommissionen föreslår att alla nya byggnader ska vara nollemissionsbyggnader från 2030 och att alla, även befintliga, byggnader ska vara noll-emissionsbyggnader till 2050.

[EPBD https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/energy-performance-buildings-directive_en](https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/energy-performance-buildings-directive_en) (Engelska)

<https://www.boverket.se/sv/byggande/bygg-och-renovera-energieffektivt/nyheter-inom-energiomradet/sa-arbetar-boverket-med-eu-direktivet-for-byggnaders-energi-prestanda/>

5.16 EED - Energy Efficiency Directive - Energieffektiviseringsdirektivet

När: Initialt 2012, senast uppdaterad 2023

Vem: Alla som gör av med över en viss nivå av energi. Tex. företag som använder mer än ca 24 GWh (85 TJ) måste införa ett energiledningssystem. Företag som saknar energiledningssystem, men som under de senaste tre åren använt mer än ca 2,8 GWh (10 TJ) måste genomföra energikartläggning. Datacenter kommer att ha speciella bestämmelser, tex. om de förbrukar mer än 500kW måste de lämna in rapporter om energiprestanda.

Ändringar gällande kraven på energiledningssystem och energikartläggning för företag.

Sverige kommer hantera många frågor kopplat till EED via NECP - National Energy and Climate Plan som Sverige skickade in till EU i juni 2024 samt via nya och uppdaterade lagar

[EED \[https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-directive_en\]\(https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-directive_en\) \(Engelska\)](https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-directive_en)

https://energy.ec.europa.eu/news/new-energy-efficiency-directive-published-2023-09-20_en (Engelska)

<https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2023/07/25/council-adopts-energy-efficiency-directive/>

<https://www.energiforetagen.se/pressrum/nyheter/2023/mars/overenskommelse-nadd-om-eus-reviderade-energieffektiviseringsdirektiv/>

5.17 RED - Renewable Energy Directive - Förnybartdirektivet

När: Initialt 2009, uppdaterat 2023, införlivat i svensk lag senast 2025.

Vem: Drivmedelsleverantörer

Andel av energianvändningen som kommer från förnybara källor ska vara minst 42,5 procent år 2030.

För transportsektorn ska medlemsstaterna ska se till att de drivmedel som levereras bidrar till 14,5 procent mindre växthusgasutsläpp jämfört med fossila drivmedel till 2030, alternativt att de utgör 29 procentandelar av den totala tillförda energin.

Påverkar ett antal svenska lagar som: Lagen om hållbarhetskriterier, Drivmedelslagen, etc.

[RED \[https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/renewable-energy-directive-targets-and-rules/renewable-energy-directive_en\]\(https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/renewable-energy-directive-targets-and-rules/renewable-energy-directive_en\) \(Engelska\)](https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/renewable-energy-directive-targets-and-rules/renewable-energy-directive_en)

<https://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2024/kommande-forandringar-av-regelverken-kopplat-till-hallbarhetskriterier-och-transporter/>

5.18 ETD - Energy Taxation Directive - Energiskattedirektivet

När: Initialt 2004, uppdatering pågår

Vem: EU27 (Medlemsländerna)

I energiskattedirektivet fastställs miniminivåer för beskattning av elektricitet och produkter som används som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning. EU-länderna får införa högre skattesatser om de vill.

Beslut om revidering 2021 baserat på 55%-paketet, fortfarande inte uppdaterat under våren/sommaren 2024.

[ETD \[https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-taxation_en\]\(https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-taxation_en\) \(Engelska\)](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-taxation_en)

https://taxation-customs.ec.europa.eu/green-taxation-0/revision-energy-taxation-directive_en (Engelska)

<https://www.regeringen.se/faktapromemoria/2021/08/202021fpm-130/>

Natur

5.19 EUDR - Deforestation Regulation - Avskogningsförordningen

När: 30 December 2024 ev. 30 juni 2025

Vem: Beror på storlek och var du befinner dig i kedjan enligt övergångsbestämmelserna. Kan även gälla tex nötkreatur. Ersätter timmerförordningen.

Avskogningsförordningen ska förhindra handel med varor som bidrar till avskogning och skogsförstörelse runt om i världen.

Tidplanen för implementeringen:

- 29 juni 2023 trädde förordningen i kraft.
- Under 2024 ska EU-kommissionen presentera en vägledning, ett informations-system och genomföra en riskklassificering av medlemsländerna.
- 30 december 2024 börjar förordningen gälla och Timmerförordningen upphävs.
- 30 juni 2025 börjar förordningen gälla för mikroföretag och SMEs. För företag som använder träbaserade produkter i sin verksamhet gäller redan förordningen redan från och med den 30 december 2024 oavsett företagets storlek.
- 31 dec 2027 - fram till detta datum gäller Timmerförordningen för träprodukter producerade före 29 juni 2023 och satta på marknaden efter 30 dec 2024.

[EUDR](#)

https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation_en (Engelska)

https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/regulation-deforestation-free-products_en (Engelska)

<https://www.skogsstyrelsen.se/lag-och-tillsyn/avskogningsforordningen/>

5.20 NRL - Nature restoration law - Naturrestaureringslagen

När: Belut 2024, EU27 (Medlemsländerna) påverkas 2026

Vem: Initialt medlemsländerna men den ska sedan omsättas till nationella lagar.

Förordningen innebär att skadad natur ska restaureras i alla medlemsstater. Primärt ska en nationell restaureringsplan tas fram.

[NRL](#)

https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/nature-restoration-law_en (Engelska)

<https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/nature-restoration/>

Bränslen

5.21 AFIR - Alternative Fuels Infrastructure Regulation - Förordningen om infrastruktur för alternativa bränslen

När: Beslutat 2023 och implementeras 2025

Vem: Nationellt enligt handlingsprogram, gäller till viss del redan idag av de som berörs av PBL, Plan- och ByggLagen.

Medlemsstaterna ska i nationella handlingsprogram beskriva hur målen ska nås och löpande rapportera utvecklingen och framsteg till kommissionen.

Bla ska nationerna leva upp till:

- från 2025 ska det finnas snabbladningsstationer för personbilar och lätta lastbilar var 60:e km längs TEN-T-nätet*.
- från 2025 ska det finnas laddningsstationer för tunga fordon var 60:e km längs TEN-T:s stamnät, var 100 km på TEN-T:s övergripande nät.
- krav på tankstationer för vätgas från 2030 var 200 km (TEN-T)
- större flygplatser och hamnar ska erbjuda laddning till flygplan och fartyg
- det ska bli enklare att betala för laddning och priserna ska vara mer transparenta

*Jämtland har idag ingen infrastruktur inom TEN-T core, som är de som berör fram till 2030.

[AFIR](#)

https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/clean-transport/alternative-fuels-sustainable-mobility-europe/alternative-fuels-infrastructure_en (Engelska)

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagratsremiss/2024/05/kompletterande-bestammlser-till-eu-forordningen-om-utbyggnad-av-infrastruktur-for-alternativa-drivmedel/>

5.22 ReFuel EU Aviation

När: 2025 med övergångsbestämmelser

Vem: Flygbränsleleverantörerna till luftfartygsoperatörer vid unionsflygplatser

Minimiandel hållbart flygbränsle samt minimiandel syntetiskt flygbränsle.

[ReFuel EU Aviation](#)

https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/air/environment/refueeu-aviation_en (Engelska)

<https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2023/10/09/refueeu-aviation-initiative-council-adopts-new-law-to-decarbonise-the-aviation-sector/>

Avfall

5.23 Avfallslagstiftning (avfallspaketet)

När: Antogs första gången 1994 men det sker löpande uppdateringar baserat på den gröna given och 55%-paketet och cirkulär ekonomi..

Vem: Alla (inklusive industri, tillverkning, detaljhandel och hushåll)

EU-kommissionen presenterade den 30 november 2022 ett förslag på uppdaterade bestämmelser för förpackningar och förpackningsavfall. Förslaget till ny förordning omfattar förpackningens hela livscykel, från design och utformning av förpackningen till insamling och hantering av förpackningsavfall.

Viktiga datum – avfallspaketet:

1 januari 2025

- Medlemsstaterna inom EU ska ha infört separat insamling av textilier.
- Medlemsstaterna inom EU ska ha infört separat insamling av farligt avfall från hushåll.

31 december 2024

- Medlemsstaterna inom EU ska ha inrättat system för utökat producentansvar för alla förpackningar.

31 december 2023

- System för insamling av utsorterat matavfall från hushållen ska vara på plats. Arbetet ska ske så det kan samordnas med genomförandet av kravet på separat insamling av allt biologiskt avfall.
- Medlemsstaterna inom EU ska ha säkerställt att biologiskt avfall antingen separeras och materialåtervinns vid källan eller samlas in separat och inte blandas med andra typer av avfall.

[Avfallslagstiftning](#)

<https://www.avfallsverige.se/aktuellt/nyheter/ny-lagstiftning-2024/>

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/avfall/hander-pa-omradet/nya-regler-for-avfallshantering-och-atervinning--fran-avfall-till-resurs/>

https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling_en (Engelska)

5.24 EngångsPlastDirektivet

När: Beslut 2019 implementerats från 2021, nedan ex. 1 januari 2024

Vem: Övergångsbestämmelser, tex. alla som tillhandahåller mat eller dryck samt de som säljer produkter för hantering av dessa.

Krav på att erbjuda återanvändbar mugg eller matlåda vid försäljning av mat och dryck, och förbud mot att sälja engångsplastmuggar som innehåller mer än 15 procent plast. För dryckesflaskor av PET finns krav på att de senast 2025 ska innehålla minst 25 procent återvunnen plast och 30 procent återvunnen plast senast 2030.

[Engångsplastdirektivet https://hsr.se/engangsplastdirektivet](https://hsr.se/engangsplastdirektivet)

6. Standarder

6.1 GHG Protocol - GreenHouse Gas Protocol

GHG Protocol tillhandahåller världens mest använda redovisningsstandarder och vägledning för växthusgaser.

[GHG-protokollet https://ghgprotocol.org/](https://ghgprotocol.org/)

6.2 GRI - Global Reporting Initiative

GRI är en internationell, oberoende och ideell organisation vars uppgift är att stötta verksamheter i sin hållbarhetsrapportering

[GRI https://www.globalreporting.org/](https://www.globalreporting.org/)

6.3 SBTI - Science based Target Initiative

Led vägen till en nettonollekonomi, stärk innovation och driv på hållbar tillväxt genom att sätta upp ambitiösa, vetenskapsbaserade utsläppsminskningmål.

[SBTI https://sciencebasedtargets.org/](https://sciencebasedtargets.org/)

6.4 CNZS - Corporate Net Zero Standard

SBTi:s Corporate Net-Zero Standard tillhandahåller vägledning och verktyg som företag behöver för att sätta upp vetenskapsbaserade net-noll-mål

[CNZS https://sciencebasedtargets.org/net-zero](https://sciencebasedtargets.org/net-zero)

